

ÅRSRAPPORT 2017

UDs tilskuddsordninger for scenekunst

**Danse — og
teatersentrum**

Performing Arts Hub Norway

INNLEDNING

Danse- og teatersentrum har siden 2003 forvaltet Utenriksdepartementet sin reisestøtteordning, samt vært rådgiver for departementet i scenekunsthaglige spørsmål.

Norsk scenekunst har betydelig internasjonal etterspørsel. Utenriksdepartementets arbeid med kulturfrømme i 2017 er en integrert del av Regjeringens arbeid for norske interesser. Målet med satsingen er å styrke norsk kulturlivs internasjonale muligheter, bidra til et aktivt og levende norsk kulturliv og bidra til at norsk kultur er en del av den globale utviklingen innenfor de ulike kulturfeltene.

Langsiktighet og strategiske målsetninger skal ligge til grunn for internasjonalt arbeid, også i reisestøtten. Det skal legges vekt å se hele kjeden i kulturnæringene. Reisestøtten imøtekommer etterspørselen etter norsk kunst over store deler av verden og bidrar således til økt kultureksport. Et hovedmål er derfor å legge forholdene til rette for styrket internasjonalisering av norsk kulturliv, samt bidra til at norske scenekunstnere kan delta aktivt internasjonalt. Et annet viktig element er hvordan systematisk og kontinuerlig deltakelse på den internasjonale arena bidrar til å styrke norsk entreprenørskap og scenekunstproduksjon.

Det er stort press på ordningen og det stilles store krav til fagutvalget når det gjelder prioriteringer. Visning av forestillinger blir prioritert, fremfor å styrke annen og viktig internasjonal aktivitet. Det innebærer også at fagutvalget må si nei til viktige gjestespill med henvisning til knappe ressurser. Vi ser betydelig sterkere internasjonal interesse for norsk samtidsorientert scenekunst enn vi i dag kan besvare innen de gitte rammer.

Tilsagnsbrevet fra Utenriksdepartementet formulerer det overordnede formålet i avtalen med Danse- og teatersentrum slik:

«Det overordnede formål er å bidra til at profesjonelle norske kunstnere og kulturaktører får internasjonale muligheter, til et aktivt og levende norsk kulturliv og til at norsk kultur kan inngå i en gjensidig dialog med et internasjonalt kulturliv. Reisestøtteordningen skal bidra til at norske kulturutøvere som engasjeres i utlandet settes i stand til å gjennomføre engasjementet. Det legges til grunn at presentasjon av

norsk scenekunst av høy kunstnerisk kvalitet i utlandet bidrar til å bygge opp under Norge som en interessant og nyskapende kulturnasjon og bygger opp under et positivt Norgesbilde internasjonalt.»

Formålet med avtalen som gjelder for Land i Sør er å styrke kultursektoren i utviklingsland. Et fritt og uavhengig kulturliv bidrar til fattigdomsbekjempelse, demokratiutvikling og til å redusere ulikhet. Støtte til kultursektoren i utviklingsland skal styrke menneskerettighetene generelt og fremme de kulturelle rettighetene spesielt. Det legges vekt på mobilitet for kunstnere i utviklingsland, rettighetsarbeid, institusjonsbygging, kulturell infrastruktur, kompetanseheving og næringsutvikling. 2017 var det siste året DTS forvaltet denne ordningen.

2017 var et år med økte internasjonale ressurser for Danse- og teatersentrum, idet Kulturdepartementet supplerte det internasjonale arbeidet gjennom sin særbevilgning til organisasjonene i Norwegian Arts Abroad, med en million kroner under kapittelet ”Kultur og kreativ næring”. Midlene skal styrke støtteapparatet rundt kunstnernes internasjonale aktiviteter. Midlene inngår i en større satsing fra KUD der Kulturrådets Kreativt Norge Kontor og Innovasjon Norges kultursatsing inngår. DTS har fått økte ressurser til arbeidet i en liten organisasjon og vi har etablert to nye bransjetilskudd til støtteapparatet i scenekunsthfeltet: reisestøtte for produsenter og managere, samt en støtteordning for markedsføringstiltak internasjonalt.

ØKONOMI

I 2017 forvaltet DTS reisestøtte på NOK 2 550 000,- Avsetningen til kultursamarbeid med Land i Sør var på NOK 720 000,- Av dette var NOK 100 000,- prosjektmidler til kultursamarbeid med Land i sør, NOK 228 900,- gikk til administrasjonskompensasjon.

FORVALTNINGSPRAKSIS I REISESTØTTEORDNINGEN

Alle søknader om reisestøtte sendes inn elektronisk via søkeverktøyet www.stikk.no.

Reisestøtten for scenekunst hadde fem søknadsfrister i 2017. 1. februar, 1. april, 1. juni, 1. september, og 1. november.

Kultursamarbeid med land i sør hadde to søknadsfrister. 1. februar og 1. september

Alle søkere får automatisk tilbakemelding når søknaden er mottatt og når den er godkjent til behandling. Tildelingsrunder finner sted 5-8 uker etter søknadsfrist slik at søkerne får rask tilbakemelding på sin søknad.

Ordningen er etterspørselsbasert. Det vil si at det må foreligge en formell invitasjon fra en internasjonal aktør for at en søknad godkjennes til behandling.

Tilskuddsordningen gjelder kun støtte til konkrete reiseutgifter. Det gis ikke støtte til studiereiser/videreutdanning. Tilskuddsordningen omfatter ikke norske teaterinstitusjoner eller utdanningsinstitusjoner som i det vesentligste mottar driftsstøtte fra den norske stat.

Strategien for tildelinger i utvalget er å tenke både dypt og bredt. Målsettingen er å støtte kunstnere som har eller er i ferd med å få et internasjonalt gjennombrudd, samtidig som nye kunstnere skal få en sjanse.

Utenriksdepartementets forvalterorganisasjoner på øvrige kunstfelt er Music Norway, NORLA, OCA, Norsk Filminstitutt, Design og arkitektur Norge og Norwegian Craft. Disse organisasjonene danner sammen nettverket *Norwegian Arts Abroad*.

LISA LIE / PONR «I CLONI»
FOTO: KJELL RUBEN STRØM

FAGUTVALGET

Fagutvalget har i 2017 bestått av:

Tove Bratten – *Direktør i Danse- og teatersentrum.*

Cecilie Lindeman Steen – *Danser og pedagog*

Rikke Baewert – *Danser og koreograf*

Lene Therese Teigen - *Dramatiker og instruktør*

Håkon Mathias Vassvik - *Skuespiller*

Kathrine Lund– *Senior rådgiver, observatør fra Utenriksdepartementet.*

Saksbehandler for reise støtteordningen er Faglig rådgiver Christina Friis i Danse- og teatersentrum.

Utvalgets sammensetning og medlemmer foreslås av fag- og kunstnerorganisasjoner på scenekunstheltet. Fagutvalget sitter i tre år av gangen. Nytt utvalg ble oppnevnt i 2017.

NIE NEW INTERNATIONAL ENCOUNTER «We come from far far away»
FOTO: PREMYSL BUKOVSKY

SØKNADSMASSEN

Reisestøtte

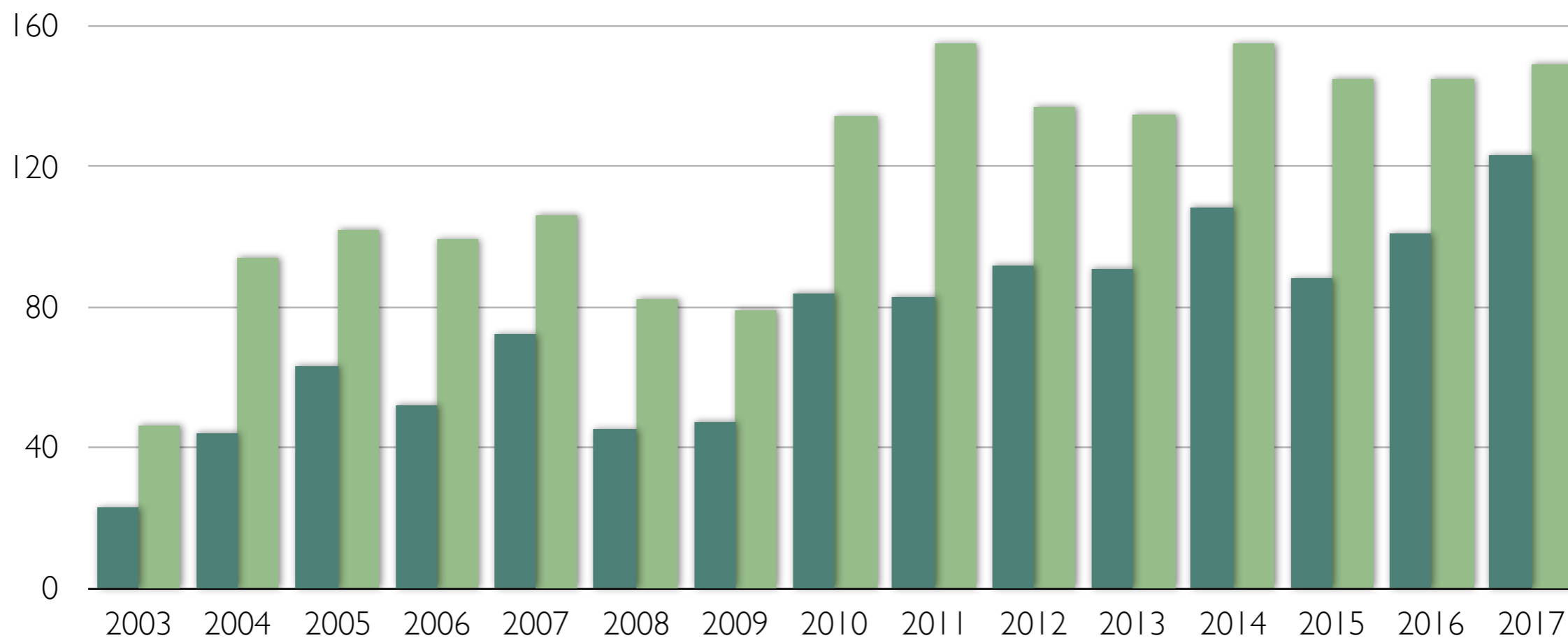
I 2017 mottok Danse- og teatersentrum 130 søknader om reisestøtte. Samlet søknadssum var NOK 4 563 121,- 108 søknader mottok en samlet tildeling på NOK 2 371 500,-

■ Antall støttede prosjekter
■ Antall søknader

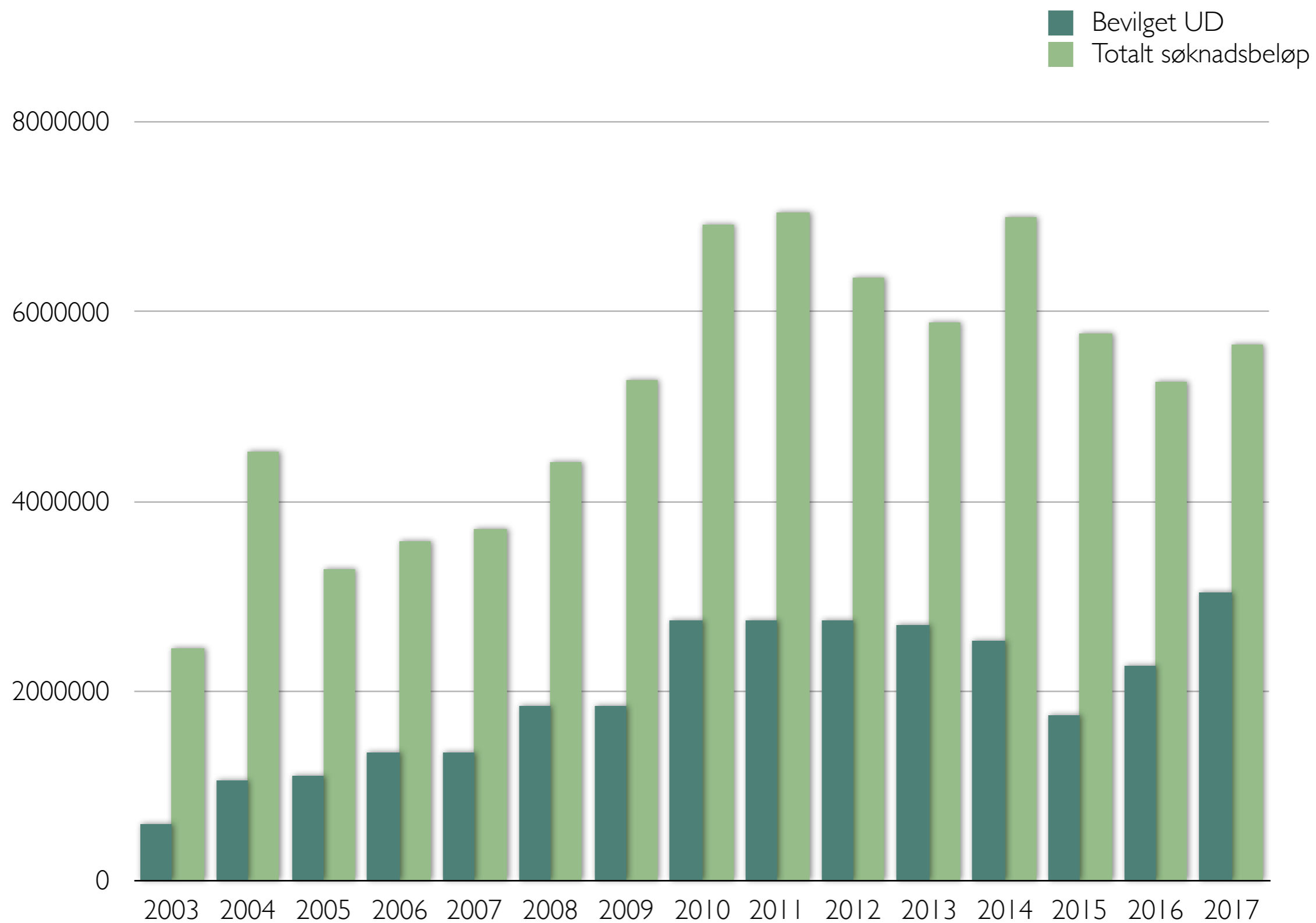
Kultursamarbeid med Land i Sør.

I 2017 mottok Danse- og teatersentrum 19 søknader om reisestøtte. Samlet søknadssum var NOK 1 095 590,- 15 søknader mottok en samlet tildeling på NOK 669 600,-

Søknadsmassen UD-reisestøtte 2003-2017

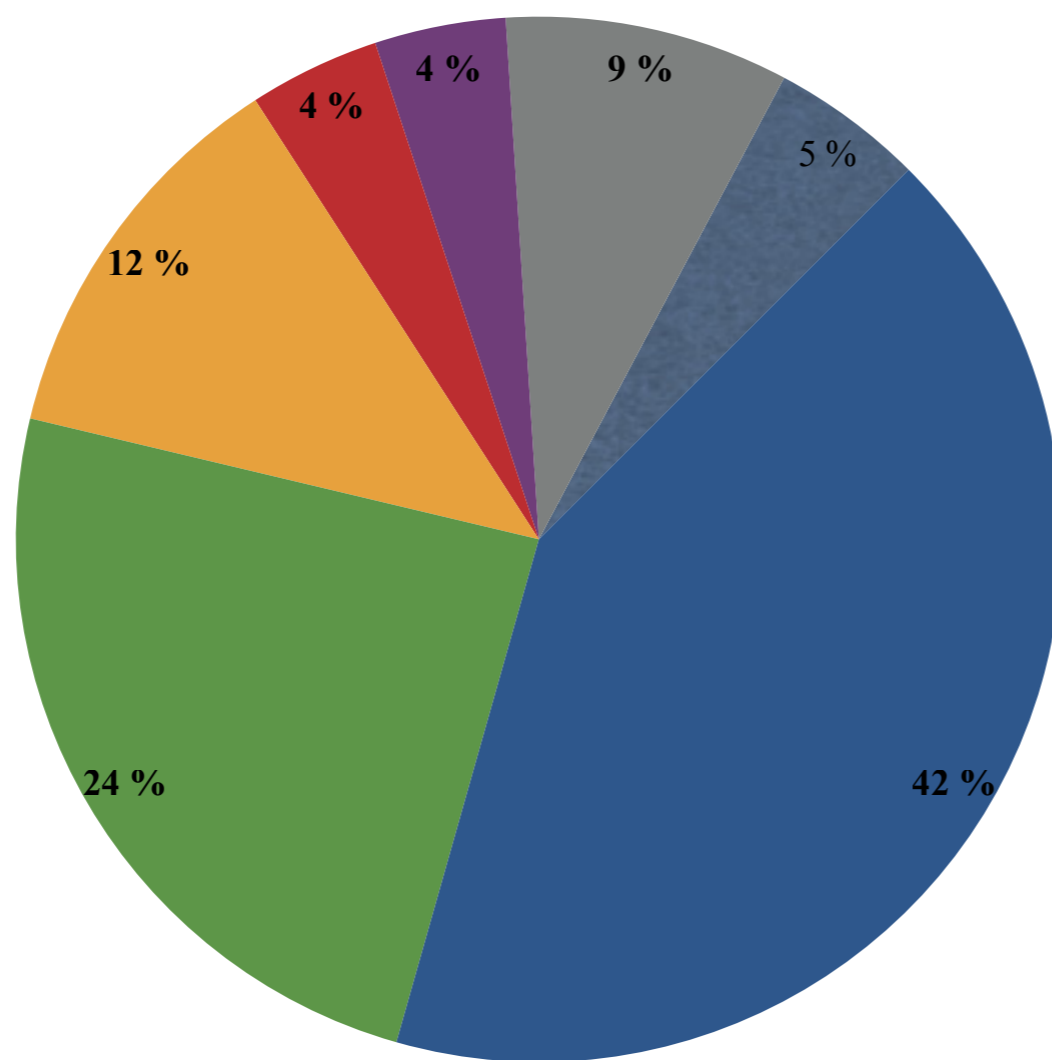
SØKNADSVOLUM I NOK 2003-2017

UTTRYKKSFORDELING BLANT TILSKUDDSMOTTAKERE STATISTIKK 2017

Det er god uttrykksspredning både blant søkerne og mottakerne i reisestøtteordningen.
Søkerne definerer selv uttrykkstilhørighet i søkeprosessen.

● Dans ● Teater ● Crossover ● Musikkteater ● Performance ● Figurteater ● Annet

2015-2017 STATISTISK
UTTRYKKSFORDELING

	2015	2016	2017
Dans	48 %	42 %	42 %
Teater	26 %	30 %	24 %
Crossover	5 %	11 %	12 %
Musikkteater	9 %	5 %	4 %
Performance	8 %	8 %	4 %
Figurteater	2 %	3 %	9 %
Workshop	0	0 %	0 %
Annet	3 %	1 %	5 %

2017 MOTTAKERE AV REISESTØTTE - 02 forts.

Kunstner	Argentina	Australia	Bangladesh	Brasil	Belgia	Bulgaria	Canada	Costa Rica	Cuba	Danmark	Dominikanske Repub.	Estland	England	Finland	Frankrike	Grønland	Hellas	Irland	Island	Italia	Japan	Kina	Kroatia	Latvia	Litauen	Mexico	Nederland	Palestina	Polen	Portugal	Romania	Russland	Skottland	Slovakia	Spania	Sverige	Sør-Afrika	Sør-Korea	Tanzania	Tsjekkia	Tyskland	Ukraina	Ungarn	USA	Østerrike								
Kristofer Grønskag									x																																												
Landing DA													x																																								
Lisa Lie / PONR																																														x							
Ludvig Daae																			x																																		
Malmfrid Hallum										x																																											
Mette Edvardsen									x							x				x												x																					
Mia Haugland Habib																																										x											
Nela Kometova / T.I.T.S																														x											x												
Nina Ossavy																																					x																
NIE Teater																																									x	x				x							
Orfee Schuijt														x																																							
Ostwald/Uvaas										x																																											
Pain Solution		x																																																			
Panta Rei Danseteater											x																		x																	x							
Plexus Polaire - Yngvild Aspeli	x						x																						x																	x							
Runa Norheim										x																																											
Sadio Nor Teater						x																																															
Samovarteateret																																																					
Siljeholm/Christophersen																																																					
Siri & Snelle Produksjoner																																																					
Stella Polaris																					x																																
Sunniva Vikør Egenes																																																					
Sweet Morning Music																																																					
Terje Tjøme Mossige																											x																										
The Krumple																x																																					
Tone Kittelsen																																																					
Tony Tran																																																					
Torgrim Mellum Stene																																																					
Trunk& Egg Teaterkompani													x																																								
Yaniv Cohen																																																					
Veronica Bruce																																																					
Visjoner Teater																																																					
Wee-Scavetta/Kipperberg																																																					
winter guests																x																																					
zero visibility corp.						x																																															
Antall gjestespill	1	3	1	2	2	2	4	1	2	8	1	1	8	1	6	3	1	3	2	2	4	4	2	1	1	1	2	2	6	2	1	2	4	1	2	7	1	1	1	5	3	2	1	4	2								

MEST BESØKTE LAND I 2017

DANMARK

ENGLAND

SVERIGE

FRANKRIKE / POLEN

MOTTAKERE AV MIDLER TIL REISESTØTTE LAND I SØR

Kunstner	Colombia	Cuba	Equador	Jordan	Kina	Nepal	Norge	Palestina	Sør-Afrika	Zimbabwe
Apropos Teater – Bergen Byspill		x								
Compassion 2Dance Company							x			x
Edwin Cabascango			x							
Grenland Friteater	x									
Kari Hoaas Productions				x				x		
Nina Danielsen						x				
Panta Rei Danseteater					x					
Plexus Polaire/ Yngvild Aspeli									x	
Siljeholm/Christophersen								x		
Simba Dans Ensemble							x			
Teater Joker					x					
Teater Nova										x
Wee-Scavetta/ Kipperberg		x								
Antall gjestespill	1	2	1	1	2	1	2	2	1	2

KARI HOAAS «BE LIKE WATER»
FOTO: KIM S. FALCK-JØRGENSEN

OPPSUMMERING 2017

Norsk scenekunst er etterspurt verden over!

Internasjonale samarbeid og gjestespill er svært viktig for fri scenekunst. Disse kunstnerskapene, både forstått som kollektive og individuelle, vekker stor oppmerksomhet og hevder seg på den store levende internasjonale scenen for samtidsorientert scenekunst.

Da rapporten Kunst i tall (Rambøll 2017) ble lagt frem, viste statistikken at 10% eller 98 millioner kroner av de totale visningsinntektene i 2016 ble hentet hjem fra internasjonal aktivitet. Dette bekrefter betydningen av å satse, og da mener vi virkelig *satse* på norske scenekunstners internasjonale muligheter! Her er Utenriksdepartementets reisestøtteordning helt sentral for å løse ut det faktiske potensialet norsk scenekunst har ute i verden. Vi ser et spennende sammenfall mellom Utenriksdepartementets mål om at det skal særlig «satses i land som utgjør de viktigste utvekslingsarenaene for norske (scene)kunstnere og/eller der norske interesser er størst, samt i land av særlig utenrikspolitisk betydning» og *kunstneres* internasjonale aksjonsradius. Med andre ord er det nødvendigvis ingen motsetning mellom UD's mer instrumentelle tilnærming og den genuint kunstneriske tilnærmingen. Norske scenekunstnere er på den internasjonale arena, ikke fordi de er norske, men fordi de gjennom sine kunstnerskap utgjør en viktig del av den levende globale scenen.

Danse- og teatersentrum og fagutvalget for UD's reisestøtteordning for scenekunst har i 2017 opprettholdt strategien om å støtte etablerte og viktige kompanier som allerede har, eller er i ferd med å få, stort internasjonalt nedslagsfelt, samtidig som man ønsker å gi nye *up-and-coming* kunstnere en mulighet til å vise sine forestillinger, samt starte og utvikle arbeidet med å bygge internasjonale nettverk og kontakter.

Samarbeidet med Utenriksdepartementet sentralt og utestasjonene har vært et avgjørende element i DTS sitt internasjonale promoteringsarbeid, dette gjelder særlig samarbeidet rundt å få internasjonale eksperter til Norge, men også med tanke på den viktige lokale kunnskapen stasjonene besitter. Samarbeidet med utestasjonene er essensielt i nettverksarbeidet, både før og etter at et gjestespill er gjennomført.

Til tross for kutt i reisestøtteordningen totalt sett siden 2013, og stadig foreslåtte kutt i Utenriksdepartementets kapittel 115 Næringsfremme, kultur – og informasjonsformål, ble 2017 et bedre år idet reisestøtten ble styrket i forhold til tidligere år gjennom Stortingets reversering av disse kuttene i budsjettbehandlingen. Det betyr ganske enkelt kjøp av flere fly, tog og bussbilletter og flere gjennomførte internasjonale gjestespill.

I det politiske arbeidet har det vist seg at samarbeidet mellom Norwegian Arts Abroad organisasjonene har svært stor betydning, likeledes samarbeidet mellom kulturens fagforbund som Norske Dansekunstnere, Kunstnernettverket, Musikerforbundet m fl. Det er mange støttespillere å takke her, også politikerne som har fulgt med i dette arbeidet over år.

Presset på ordningen er imidlertid sterkt, idet norske scenekunstnere er internasjonalt orientert og må ekspandere i de internasjonale markedene for å spille mest mulig. Det betyr at kunstnerskapene sees i sammenheng med ulike kunstneriske og kulturelle kontekster i møte med et stort globalt og interessert publikum. Og til tross for at en stor andel av internasjonale invitasjoner og søknader om gjestespill fortsatt har fått avslag, vitner etterspørselstrykket om et stort potensiale for de norske kunstnerne på det internasjonale markedet også i årene som kommer.

Det er gledelig å se at Danse- og teatersentrums langsiktige strategier i prioriterte områder gir resultater. Som statistikken viser, er visninger og samarbeid i de europeiske landene sentralt for norsk scenekunst. Samtidig har arbeidet med å promotere norske scenekunstnere ved viktige internasjonale plattformer i Nord-Amerika, Tyskland og Asia gitt store resultater, og vi vil fortsette og utvikle disse viktige verktøyene for å styrke norske kunstneres internasjonale muligheter.

Til slutt: Reisestøtteordningen for Land i Sør er lagt ned. Siste året med denne ordningen var i 2017. Dette skyldes både kutt og omlegging av bistandspolitikken. Det er et tankekors at prosjektet med å opprette et profesjonelt danseinstitutt i samarbeid med sterke kulturkrefter i Daar Es Salaam, Tanzania, startet med at Panta Rei Danseteater søkte reisestøtte over denne ordningen i noen år for å delta på den internasjonale dansefestivalen i Daar es Salaam, Visa2Dance. Denne aktiviteten ble fanget opp av oss i DTS og sammen med Panta Rei og MUDA (vår Tanzanianske partner) utviklet vi i dialog med den norske ambassaden i Tanzania et treårig prosjekt. Hovedmålene i prosjektet var å etablere et bærekraftig profesjonelt miljø for samtidsdans i Tanzania, med fokus på blant annet å styrke kvinners muligheter til å arbeide profesjonelt på den Tanzanianske dansescenen. Siste rapport i prosjektet viser at hele 90% av studentene er nå i danserelatert arbeid!

Tove Bratten
Direktør